

Peer feedback kan være en vej til at højne elevernes læring

De forstår bedre, hvad der bliver sagt. De føler sig mere forpligtede. Og den forhandling, der finder sted, når eleverne sammen forsøger at forstå faglige begreber og emner, rummer et stort læringspotentiale. Der er, ifølge lektor Anke Piekut, mange gode grunde til at lade eleverne evaluere hinandens opgaver gennem peer feedback. Men det kræver en klasserumskultur, hvor man tør vise styrker og svagheder – og hvor man lytter til hinanden.

Af **Eva Frydensberg Holm**

For flere lærere skurrer det i ørerne, når de hører ordet peer feedback, for er læringskvaliteten høj nok, når man overlader evalueringen af elevernes opgaver til klassekammeraterne?

Men når de arbejder med det i praksis, finder mange ud af, at peer feedback rummer et stort læringspotentiale. Det fortæller Anke Piekut, der er lektor på SDU

og i mange år har forsket i feedback og evaluering af undervisning.

"Jeg talte med en lærer, der havde arbejdet med peer feedback – og efterfølgende havde hun selv evalueret elevernes opgaver. Hendes konklusion var, at hendes evaluering ikke havde højnet kvaliteten i forhold til peer feedback," siger Anke Piekut.

Det svarer til resultater fra blindtest i forbindelse med forskningsprojekter. De peger

Peer feedback:

Peer feedback er en afgrænset, stilladseret og monitoreret kammerat-evaluering, hvor to eller flere elever gruppevis giver hinanden respons på et fagligt produkt eller proces.

”Et gruppematch, hvor faglige ressourcer og præstationsniveau befinder sig inden for en rimelig spændvidde, er mest velfungerende.”

Anke Piekut

på, at elever i flere tilfælde får lige så meget ud af peer feedback som lærerfeedback.

”Spørger man eleverne, hvad de får mest ud af, svarer de lærerfeedback, men blindtest viser noget andet. Mens eleverne ofte tager lærerens feedback ukritisk til sig, opstår der mere diskussion og refleksion ved peer feedback. Når man fx i fællesskab søger at finde frem til en forståelse af et fagligt begreb, opstår der en forhandling, som ikke sker, hvis læreren evaluerer. I bedste fald betyder det, at der sker et kognitivt spring. En anden fordel ved peer feedback er, at eleverne føler sig mere forpligtede,” siger hun og peger på endnu en gevinst.

”Det sprog, feedbacken bliver leveret i, er langt tættere på elevernes egne sproglige ressourcer. De kan godt kan have svært ved at forstå lærerens feedback.”

Det er ikke bare for eleven, som modtager feedback, at der er læring at hente. Læringspotentialet for den, der giver feedbacken, er, ifølge Anke Piekut, lige så stort.

”Det er underbelyst, at eleven, der giver feedback, lærer lige så meget som den, der får feedback. Man får en oplevelse af, hvad der er kvalitet, og hvad der fungerer godt i fx en tekst. Det er nemmere at se styrker, fejl og mangler i andres tekster end i sine egne. Når det handler om egne tekster, kan det være svært at skelne mellem det, man mente, og det, man har realiseret. Derfor er det nemmere at vurdere andres. På den måde er der et dobbelt læringsperspektiv i peer feedback,” forklarer Anke Piekut.

Klasserumskultur og selvregulering

Skal peer feedbacken lykkes og have kvalitet, er der imidlertid flere forhold, man som lærer skal være opmærksom på.

For det første skal der være – eller skabes – en klasserumskultur, hvor man tør vise faglige styrker og svagheder, og hvor man lytter og prøver at forstå andres perspektiver.

”Det er lærerens ansvar at skabe det rum,” slår Anke Piekut fast og peger på, at vejen dertil kan være løbende at lade eleverne træne peer feedback.

”Jeg tror, man bedst træner det ved løbende at lægge små øvelser ind i undervisningen. Det kan være en lille øvelse på fem minutter, hvor man skal give feedback på noget meget bestemt. Måske skal man

skal give ét konstruktivt forslag til, hvordan sidemanden forbedrer sin opgave sprogligt," siger hun og fremhæver, at hele idéen med peer feedback er, at man giver konstruktiv kritik og konkrete forslag til forbedringer. Målet er at få den anden elev til at forstå, hvordan man gør noget bedre. Ellers mindskes læringsværdien.

Et andet forhold, der spiller ind på kvaliteten i peer feedback, er elevernes evne til selvregulering.

Anke Piekut forklarer, at kvalitet i peer feedback kræver, at både giver og modtager kan regulere den proces, der skal til for at komme frem til opgaven, og samtidig kan overskue, hvad produktet skal indeholde. Og det skal man så kombinere med en forståelse af, hvad der er fagligt anerkendt.

"Der er flere processer i spil i selvreguleringen, og de reguleres ikke kun kognitivt. Der er også noget motivationelt og emotionelt. Det kan godt være, at du er fagligt stærk og kender faget og dets diskurs, men du er ikke interesseret. Det kan altså godt være, at du har en faglig selvregulering, men det er ikke sikkert, at du kan realisere den. På den måde er det kompliceret. Vi har en forventning til eleverne om, at de skal besidde nogle kompetencer, som de først udvikler gennem skoleforløbet. Nogle kompetencer, det faktisk også er skolens opgave at lære dem. Netop derfor skal peer feedback trænes og stilladseres," siger Anke Piekut.

Øje for gruppedynamikker og det sociale

Erfaringer fra udviklingsprojekter og forskning viser, at udfordringer med peer feedback ofte kan skyldes sociale eller relationelle forhold. Derfor skal man som lærer gøre sig grundige overvejelser omkring, hvordan man sammensætter grupperne, og holde øje med, hvordan dynamikken og diskussionerne udvikler sig i grupperne.

"Et gruppematch, hvor faglige ressourcer og præstationsniveau befinder sig inden for en rimelig spændvidde, er mest velfungerende. Og så skal man også være opmærksom på, at et stort sammenfald i interesser eller venskab i gruppen typisk gør samarbejdet mere homogent, men måske knap så produktivt og reflekteret kritisk."

I forhold til gruppestørrelse peger Anke Piekut på enten to eller fire elever i hver gruppe.

"Tre kan betyde, at nogen kommer i klemme. Og ved større grupper risikerer man, at opgaver bliver uddelegeret, eller at nogen bliver ekskluderet," siger Anke Piekut.

Hun peger på, at man, når grupperne er i gang med at give hinanden respons, skal være opmærksom på, at de diskussioner og forhandlinger, der finder sted om faglige begreber eller emner, har et stort læringspotentiale, men at de ikke altid er konfliktfrie.

"Sproget medierer viden og tænkning, men det medierer også faglige og sociale relationer imellem elever. Didaktisk skal læreren derfor hjælpe eleverne med at flytte fokus fra de personlige eller sociale konflikter til de faglige kognitive konflikter. Det skal trænes og stilladseres, at respons altid gives på et produkt eller en proces, men aldrig på personen," siger Anke Piekut.

Hun fremhæver desuden, at er der elever i klassen, som er særligt udfordret, og hvor det kan være følsomt at give kritik, så kan man anonymisere opgaverne. Og endelig kan der være elever, for hvem peer feedback er for udfordrende, fx elever i autismespekteret eller elever med stærk dysleksi.

"Men jeg tænker samtidig, at man skal passe på ikke at blive oversensitiv og være bange for at sætte elever i sociale sammenhænge. For det er jo også skolens opgave at lære eleverne at socialisere. På den måde er det en balance," siger hun og peger slutteligt på, at peer feedback ikke behøver stå alene. Den kan også bruges som metode til at aktivere den respons, læreren giver eleverne.

Gode råd:

- Hav fokus på at bidrage med konkrete, fremadrettede forbedringsforslag.
- Læreren skal opstille tydelige kriterier for, hvad der skal gives feedback på, hvordan man gør det, og i hvilken tone eller omfang.
- Det passer godt at være enten to eller fire i en gruppe.
- Læreren skal hjælpe med at flytte fokus fra personlige til faglige konflikter.

"Det er en ret interessant metode til at undersøge, hvor meget af lærerevalueringen de har forstået. Lærerefeedback og peer feedback kan spille sammen. Læreren evaluerer i summativ forstand, og når man så bruger det i peer feedback, bliver det igen formativt. Og eleverne kan bruge det formativt i forhold til den næste opgave." ●

Anke Anke Piekut er lektor på SDU og forsker blandt andet i feedback og evaluering af undervisning.

Læs mere på gymnasieforskning.dk

- 📖 Elever og lærere kan udvikle mål og kriterier i fællesskab: Interview med Anke Piekut.
- 📖 Peer feedback i gymnasiet – fokus på elevernes skriveprocesser: Tine Wrenfelt Jensen, Trine Juul, Mads Lund Jensen & Gry Sandholm Jensen.
- 📖 Makker-feedback som et redskab til at øge elevernes motivation i idrætsundervisningen: Mikkel Curth & Lars Domino Østergaard.

"Spørger man eleverne, hvad de får mest ud af, svarer de lærerfeedback, men blindtest viser noget andet. Mens eleverne ofte tager lærerens feedback ukritisk til sig, opstår der mere diskussion og refleksion ved peer feedback."

Anke Piekut